

360 DN Lolland – Årsberetning 2023

Medlemstallet i DN Lolland er nu faldet til 760. Skal vi måle vores egen succes på antallet af medlemmer, eller er det faldende medlemstal et udtryk for alt vel for en grøn kamporganisation som DN? Det står hverken bedre eller ringere til på Lolland med naturens tilstand end i det øvrige land. Naturen er nemlig fortsat presset af os menneskers fremfærd på kloden.

Vi har efterhånden fået sat nye ord på tilbagegangen i naturen. Biodiversitet og klimakrise, og skal det være mere konkret: CO₂ afgifter. Vi forbedrer da ikke naturens tilbagegang ved regnskabsmæssigt at lægge en afgift på CO₂ udledning. Når den afgift er betalt og indregnet, kører livet næsten uændret videre for de fleste. Et liv som vi lever det med stadigt voldsomt stigende energiforbrug.

Et par eksempler har vi på det med Femerntunnellen, naturgasledningen, nye sommerhuse, glamping, nye grønne elforsyningsanlæg og udbygning med to spor og elektrificering af togstrækning. De er alle sammen beslutninger som kommer oppe fra med direktiver og national lovgivning. Hver gang udmønter det sig i næsten nytteløse høringsvar fra vores side.

Lad os tage de der seks eksempler i kort form i relation til klima og biodiversitet.

Femerntunnellen er Danmarkshistoriens største anlægsprojekt, men også en gigantisk udledning af CO₂ fra beton, stål og entreprenørmaskiner i anlægsfasen. Der kører ikke en dumper, gravemaskine eller bulldoser rundt på el. I de første mange år efter åbningen vil den i bund og grund unødvendige trafik fra nysgerrige, som vil prøve tunnelen være en voldsom stigning i CO₂ udledning.

Naturgasledningen tværs over Lolland er også et stort anlægsprojekt. Igen kunne vi blot se til fra sidelinjen, idet projektet var dikteret fra staten. Her kom vi aldrig med et høringsvar, men hvor har vi diskuteret det meget.

Vi rykker lidt ned i størrelsesordenen, når emnet hedder nye sommerhuse. Vi sendte to høringsvar til nye projekter med sommerhuse i Kramnitze. Her er byrådet øverste myndighed, og vi fik hverken reduceret højden eller en afskærmende beplantning ud mod et nyt fredningsområde med en af Lollands højeste bioscorer. Det var lige præcis grundet naturindholdet, at fredningen er gennemført. Nu må naturen og de besøgende se på panoramaruder, lys, facadebeklædninger og paraboler i 8 meters

højde som baggrundstæppe. Det her kunne have været endt anderledes, hvis DN's medlemstal havde været ca. 20.000 i vores kommune.

Der er en underlig stilhed før stormen inden for glamping (glamour camping). Det at man overnatter i såkaldte primitive hytter indrettet med luksus i naturen. Det med det primitive er så som så, for der skal altid være el, vand, toiletforhold, affaldsafhentning, vej, parkering, indkøbsmuligheder og andre luksusmuligheder. Der meldes om stor succes i Knuthenborg og Skovtårnet ved Gisselfeld. De udvider hvert år. I Lolland Kommune er også fredsskovejere leveringsdygtige i glamping projekter med glashytter og træhytter i skovtoppene. Der må aldrig åbnes op for placering i fredskov! Uanset driftsformen i en skov, har det altid været et fristed for mennesker og dyr. Vi ved jo godt, at placeringen i skov vil blive ved skovsøen eller engen evt. i skovbrynet ved store kystnære skove. Den tivolisering håber flertallet forhåbentligt at Naturstyrelsen får afværget.

Mange km jernbanestrækning ryddes med 60 år gammel beplantning, og der plantes ikke nyt. Bane Danmark har kun pligt til at udbygge og elektrificere strækningen til Femerntunnellen.

Seneste nyt: I går meldte Energiministeriet ud med 32 placeringsmuligheder i hele landet for store vedvarende energiparker. Det drejer sig om vindmøller og solceller. Ministeren gav udtryk for, at det hastede meget med opførelsen. Bliver det igen et sæt direktiver fra København? Lolland og Falster var dog ikke på kortet. Vi har allerede 8 gange mere VE (vedvarende energi) produktion af grøn el end vores samlede elforbrug. Flere nye solcelleanlæg er under opførelse og et stort biogasanlæg er under opførelse.

De mange vanskeligt angribelige projekter omtalt ovenfor (som jeg har nævnt) står ikke alene. Ved årsskiftet til 2023 samlede vi op på igangværende sager ved kommunen. Sager som var anmeldt, som overtrædelser af naturbeskyttelseslov og kystbeskyttelse, men også en manglende opfølgning på en klagesagsafgørelse. Det var blevet til 9 sagskomplekser, som vi fremsendte rykker for. En enkelt sag var endeligt afgjort, ved at lodsejer havde reetableret et tidligere sløjfet vandhul på stedet. En sag var for længst overgivet til politiet. 3 sager var overført til kystdirektoratet. En sag om aftipning af affald i en strandeng var nedprioriteret. 2 sager om vandhul afventede personlige forhold hos lodsejer. 2 sager om §3 beskyttelse ville blive opstartet i 2023.

Vi havde i år fravalgt deltagelse i Nakskov Fjorddage og i stedet sammen med Park og Vej været arrangør af "Høstmarked og Naturens dag", hvor vi lykkedes bedre med promovning af DN's arbejde. Vi havde forinden givet tilsagn om op til 5.000 kr. til arrangementet, som bl.a. solgte planter og frø til publikum.

DN Lolland har som bekendt ikke selvstændig økonomi fra kontingentopkrævninger. Bevillingen til høstmarkedet kom i år fra en donation fra FBC, en af tunnelentreprenørerne. Her har vi modtaget 30.000 kr. mod at arrangere to lørdag eftermiddags arrangementer for administrativt personale og en udflugt med turbåden Anemonen på Sønderø. Ved den lejlighed fik vi bygget 9 tårnfalke-/uglekasser, 4 anderør, 1 insekthotel, 1 humlebibo, og 6 mejsekasser.

I foråret 2023 blev vi inviteret til møde på rådhuset. Vi havde tidligere vundet en klagesag om opstilling af solcelleanlæg inden for åbeskyttelseslinjen. Nu ville EE mødes om emnet igen, der blev udvekslet synspunkter. Kort efter meddelte EE, at nu var der søgt dispensation til opstilling af solceller i åbeskyttelseszonen ved flere kanaler i Rødby Fjord. Vi fik udleveret dispensationsansøgningen ved Kommunen og fremsendte kort efter en anbefaling til kommunen og lagde ikke skjul på at vi endnu engang ville påklage en dispensation. Herefter valgte administrationen at afvise dispensationen. Hvor er det glædeligt, at der sikres en beskedent andel natur i et område med snart 800 ha solceller inkl. omkransende 20 km adgangsbegrænsende industrihegn toppet af med to gange pigtråd.

Som optakt til debat kan nævnes følgende, som har været behandlet i årets løb. Hvordan gik det med PFAS? Var det så stor en mundfuld at selv debatten blev kvalt? Permanentgørelse af tunnelfabrik, lagring af CO₂ i undergrund, hvederaffinaderi i Nakskov, Power to-X anlæg i Nakskov og Rødbyhavn, eller genbehandlingsanlæg til plast for at omdanne til olie. To badestrande på Lolland havde for høje værdier for to typer PFAS -målinger og et enkelt vandløb faldt for alle 22 målinger for PFAS.

DN har i årevis udtalt bekymringer for grundvandsressourcen. Vi er hele tiden blevet garanteret, at Lolland havde vand nok. Efter endnu en sommer med en lang tørkeperiode og en fornyet erhvervsinteresse fra stærkt vandforbrugende virksomheder står det klart: Vi har ikke tilstrækkeligt godt vand. Vand magasinerne er på skrump og søer og vandløb mangler vand. Kvaliteten af det vand vi har, kan med store omkostninger renses op. De store forventede mængder vand til de kommende virksomheder bliver et stort og dyrt problem. Samtidig kan vi sige at grundvand og manglende vand på vej ned til grundvandet er en stor trussel for både

søer og vandløb. Jeg ser dagligt i et lokalt vandløb hvordan en stor nedfalden afklippet grøde fra brinkerne har gjort vandet til sort, stillestående, råddent "blæk" med metalliske farvenuancer på overfladen. Vandet er stillestående og afklippet burde have været rensset op.

Vi holder bestyrelsesmøde en gang om måneden undtagen i juli, hvor bestyrelsen tager på en udflugt og i oktober, hvor årsmødet afholdes. På årsmødet, som er vores lokale generalforsamling har formanden lige gennemgået nogle store emner fra årets gang. Den samlede bestyrelse står selvfølgelig klar til at svare på uddybende spørgsmål og modtage forslag fra medlemmer.

Til slut skal lyde en tak til bestyrelsen for samarbejdet i årets løb.

Ole Westerholt Jørgensen